

SPRAWOZDANIE
z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Chelm
na lata 2024-2030
za rok 2024

Pokrówka, marzec 2025 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Chełm na lata 2024-2030 przyjęty Uchwałą Nr LXXIII/688/24 Rady Gminy Chełm z dnia 25 stycznia 2024 roku. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej w Gminie Chełm, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców. Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówki oświatowe działające na terenie gminy;
- Komenda Miejska Policji;
- Ochrona zdrowia;
- Organizacje pozarządowe,

Realizowane cele programu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zakładał osiągnięcie następującego celu głównego: przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej w Gminie Chełm, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na sprawców.

Cel główny był realizowany poprzez cele szczegółowe:

- podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej,
- podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą domową,
- umożliwienie podnoszenia kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy domowej lub osobami stosującymi przemoc.

Realizowane cele.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Chełm na bieżąco prowadzą rozeznanie w rodzinach znajdujących się pod ich opieką. Działania podejmowane wobec osób doświadczających przemocy domowej odbywały się w formie pomocy finansowej, rzeczowej i poradnictwa specjalistycznego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. W celu wsparcia prawnego i psychologicznego realizowane były działania:

- wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- współpraca z instytucjami pomocowymi, działającymi w celu przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomocy osobom doznającym przemocy,
- systematyczne monitorowanie rodzin,
- wsparcie emocjonalne, edukacyjne rodzin,

- w miarę potrzeb skierowanie do innych specjalistów (prawnik, psycholog, konsultant ds. uzależnień),
- pomoc w sporządzaniu pism procesowych,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej wsparcia finansowego i pomocy w postaci pracy socjalnej,
- udostępnienie informacji o instytucjach i organizacjach, udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej.

Przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy na temat przemocy domowej prowadzone było poprzez:

1. dystrybucję materiałów w placówkach oświatowych, służby zdrowia w postaci plakatów, ulotek i broszur edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej;
2. informowanie o bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej, mediacjach, pomocy rzeczowej i finansowej;
3. informacja o programach korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy;
4. przeprowadzenie rozmów i pogadanek na spotkaniach organizowanych na terenie gminy – np. zebrania sołtysów, spotkaniach wsparcia, dożynkach, zajęć w świetlicach oraz zajęciach szkolnych, prowadzonych przez pedagogów czy nauczycieli;
5. kierowanie i motywowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programie edukacyjno-korekcyjnym.

Zespół Interdyscyplinarny w 2024 roku odbył 6 posiedzeń. W trakcie posiedzeń oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej powołano 23 grupy diagnostyczno- pomocowe, które prowadziły postępowania w indywidualnych przypadkach i dokumentowały podjęte działania, w wyniku wszczętych 23 procedur „Niebieskie Karty”.

Wszczęte zostały 23 procedury, w tym: 5 przez przedstawiciela Ośrodka Pomocy Społecznej, 2 przez przedstawiciela Oświaty i 16 przez przedstawiciela Policji, procedurą objętych było 30 rodzin.

W trakcie trwania procedury, dwukrotnie odnotowano kolejny przypadek stosowania przemocy, w związku z czym przedstawiciel Policji i przedstawiciel ochrony zdrowia wypełnili po jednym formularzu Niebieska Karta A

W 2 przypadkach dokonano zawiadomień do prokuratury, w 2 do sądu Rodzinnego. Ogólnie w 2024 roku prowadzonych było 31 procedur „Niebieskie Karty”, z czego 8 kontynuowanych było z lat poprzednich.

Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych na 72 posiedzeniach, objęli pomocą 35 osób dotkniętych przemocą domową. W trakcie rozmowy z ofiarą i sprawcą przemocy, informowali o miejscach, gdzie dostępna jest terapia oraz gdzie można uzyskać wsparcie w innym zakresie.

Zakończono 11 procedur, w tym 6 z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej oraz 5 z powodu braku zasadności podejmowania działań.

W 2024 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego brali udział w następujących szkoleniach:

- szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej „Z pomocą rodzinie”, w którym uczestniczyło: 2 członków Zespołu Interdyscyplinarnego i 3 członków grup diagnostyczno-pomocowych;
- szkolenie „Aktualizacje w Procedurze Niebieskiej Karty-zmiany i ich wpływ na praktykę”, w którym uczestniczył 1 członek Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 2 członków grup diagnostyczno-pomocowych;
- szkolenie „Nowelizacja procedury Niebieskiej Karty dla pracowników i kadry OPS”, w którym uczestniczył 1 członek Zespołu;
- szkolenie „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”, w którym uczestniczyło 14 członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 4 członków grup diagnostyczno-pomocowych.

Ponadto w ramach działań profilaktycznych Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym zorganizował:

- spotkanie dla rodziców: „Sposoby radzenia sobie w trudnej sytuacji” - dla mieszkańców Gminy Chełm, które prowadzone było przez pedagoga specjalnego, specjalistę posiadającego wieloletnie doświadczenie w zakresie zapobiegania przemocy domowej. Na spotkaniu tym mieszkańcy zdobyli wiedzę w zakresie rozpoznawania przemocy domowej, radzenia sobie w trudnej sytuacji związanej ze stosowaniem przemocy, formach i rodzajach przemocy oraz instytucjach udzielających pomocy. Spotkanie zakończyło się panelem dyskusyjnym;
- spotkanie dla mieszkańców Gminy Chełm w ramach akcji Dzieciństwo bez przemocy w 2024, webinar – „Dobre dzieciństwo daje dziecku moc” przedstawiony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
- wziął udział w kampanii 16 dni przeciwko przemocy ze względu na płeć- we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym, Komendą Miejską Policji w Chełmie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pedagogiem.

Podsumowanie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Chełm w roku 2024 przyczynił się w szczególności do zwiększenia dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową oraz podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej. Podczas realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej

i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Chełm na lata 2024-2030 w roku 2024 uzyskano zakładane rezultaty.

Finansowanie

W roku 2024 na realizację działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Chełm na lata 2024-2030 wydatkowane były środki w wysokości 7.131,02 zł na dodatki członków ZI, szkolenie oraz zakup materiałów profilaktycznych.

Wnioski na dalsze lata realizacji Gminnego Programu:

1. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie Policją, OPS, służbą zdrowia, oświatą, sądem oraz GKRPA.
2. Szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
3. Rozwój współpracy o charakterze ponadgminnym.
4. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej m.in. poprzez wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.